

Herzberg:

„A belső, házak közötti kertvárosi hangulat amellelt, hogy az épület egy nagy lakóház nagyon tetszett. A hosszabb épületnél a külső lépcsők, az oldalfolyosóról nyíló bejárati ajtók is nagyon szimpatikus volt számomra. A családi jellegű házaknál, és az alsó szinteknél is külön tetszett, hogy van saját teraszuk, ami nincs elzárva a közös udvartól.”

„A belső, játszóteres udvar nagyon hangulatos volt, illetve tetszett a lépcső és a közlekedő kialakítása, szép téri játékok alakultak ki, ahogy a folyosó el volt tartva a lakásoktól, gondolom ez a megoldás akusztikailag is kedvező.”

Ondi Boglárka:

„Egy óvadás kislánnyal beszélgettünk, aki zavarba ejtően jól beszélt angolul, és a bátyját alig hagyta szóhoz jutni, annyira szeretett volna mesélni. Azt mondta, szeret itt élni, az itteni óvodába jár, amit nagyon szeret, gyakran kijönnek a testvérével focizni. Gyakran jönnek ide látogatók, akik fotóztatják a házat, és ezt nem szeretik, mert akkor nem tudnak az udvaron focizni. A bátyja, aki iskoláskorú, elmondta, hogy az ő iskolája nagyon messze van, de nagyon színvonalas, és iskolabusszal jár oda a többi gyerekekkel együtt.”

Pilotengasse:

„Érdekes volt látni a sok kertkihasználást. Kicsit túl sok volt, és túlságosan elszigetelődő. Tavasszal érdekes lenne végigsétálni, amikor mindenki kint tevékenykedik, kertészkedik, amikor a sok fűnyíró felzendül.”

Futó Lili, Kocsis Dorottya, Masa Rebeka, Salamin Fanni, Szántó Hunor beszélgetése a helyi lakosokkal:

- Mióta él itt?

- A kezdetek óta. Az elsők között költöztem be, aminek közel már 16 éve.

- Mi a legkedvesebb az ön számára, ami az itteni élethez kötődik?

- Mikor ide költöztem, a környező épületekből valamint a városiasabb jellegből nem volt meg még szinte semmi. Azóta a környék némileg átalakult, de amiatt, hogy nem jelentek meg magasabb házak, a környék nyugodt hangulata meg tudott maradni, amit különösen szeretek.

- Mi a jellemző az itteni lakásokra?

- Nagyon sokféle lakás található meg itt, szinte mindegyik különböző. Jellemzőek benne a szintváltások, amik a kezdetekkor nagyon furcsák voltak és olykor kényelmetlenek, például egy földszinti konyha esetében. A koromból adódóan ebből nekem is akadnak nehézségeim néha.

- Ki tudott alakulni kapcsolat a szomszédok között, a kertek elhelyezkedéséből adódóan?

- Nem igazán. Mikor hazaérek, pihenéssel töltöm az időt.

S70:

„Nagyon tetszett a kis hátsó kert, amiben évente tartanak egy közös grillezést. Különösen jó az is szerintem, hogy az alsó lakásoknak hátsó kis saját kertjük van, a többi lakásnak pedig jó nagy erkélye, mint a néninél is.”

„A kedves néni lakása nagyon tetszett, ott szívesen laknék.”

„Nagyon izgalmasak voltak a fényviszonyok és a sárga szín.”

Marosi Bálint hangfelvétel:

Öt kis kert van a (földszinti), kertes lakásoknak, az a nagy kertrész pedig közös.

(Ez a fajta közlekedőrendszer azt jelenti-e hogy a lakók találkoznak, hogy ismerik egymást? Jó a közösség?)

Jó, igen, és világos, mert az építésznek volt egy ilyen beütése hogy sok üveg legyen, átlátható, így nagyon sok fény van, néha meg nagy meleg. Nagyon melegek a lakások. Mi a férjemmel a legfelső szinten lakunk, nyáron nagyon-nagyon meleg. De ezzel együtt jó.

(Az épületnek ez a téri örülete szerethető?)

Igen, jó, mert nagyon sok nemzetiség él itt együtt, mert itt van a közelben az ENSZ épülete, és sokan laknak itt. Vannak itt oroszok, grúzok, amerikaiak, lakik itt egy szlovák, nagy a nemzetköziség.

(Sokféle lakás van az épületben, van olyan, aminek a pincszinten is vannak szobái – ezek inkább műhelyek?)

Nem, azok is lakószobák, ami egy kicsit örült dolog. Ha én építész lennék, soha nem csinálnék ilyesmit, mert ha enni szeretnék és egy szintet le kellene mennem a konyhába, megőrülnék. Az építésznek szerintem az volt a víziója hogy sok fény legyen, transzparencia, de nem mindig a legszerencsésebb módon sikerült. Egy kicsit örültem – de ezzel együtt szép itt.

Ez a felső szint, inkább ez a lakószint, de nem olyan, mint egy normál lakásban, mert itt minden nyitott. Ami nem nyitott – itt két gyerekszoba volt, de a gyerekek felnőttek, úgyhogy összenyitottuk egy szobává. Jól működik ez a nyitottság, jó, nagyon szeretem. De ha olyasvalakik látogatnak, meg akik nem szoktak az ilyesmihez, azok csodálkoznak, illetve el kell pakolni az otthagyt dolgokat, könyveket, máskülönben nagyon zsúfoltnak tűnik.

Ami zárható, az csak a WC, a fürdő és a hálószobák. Minden más nyitott. Ez akkor hátrány, ha valaki tévét szeretne nézni, a másik meg dolgozni akar, akkor őt ez zavarja, akkor fülhallgatóval kell tévézni, vagy a másik jön be az egyik szobába, mert máskülönben zavarja egymást a két tevékenység. (...)

Nyáron borzalmasan meleg van. Nagyon meleg. Télen remek, sosem kapcsoljuk be a fűtést, mert nagyon jó meleg van. De nyáron... minden szomszédunknak légkondicionálója van, de mi nem akartunk, túl nagy a különbség. Ha kintről bejövünk, jön a megfázás: kint forró, bent nem. Van egy kis ventilátorunk... Van egy külső (elektromos) árnyékoló, egy relaxa és egy függöny. Éjszaka mindent kinyitunk, aztán reggel hatkor mindent bezárunk, napközben minden zárva van. Mindenesetre nagyon forró – de akárhogy is, a nyár itt csak hat hét, aztán vége!

Itt lakunk az építés óta, 20 éve. Talán 1995-ben kellett, hogy idejyjünk, mi voltunk az egyik első lakók. A férjem annál a cégnél dolgozik, amelyik építette.

Más volt az alaprajz eredetileg, de mondtuk, hogy két kisebb szobát szeretnénk, nem egyet, tehát bele tudtunk szólni. Kaphattunk volna még egy szobát a másik lakástól, de így is elég nagy volt nekünk.

A lakókról... igen van ez a közös kertünk, klassz partik vannak, mindenki leviszi, amit akar, illetve a hirdetőtáblán a bejáratnál kiírjuk: „én salátát viszek, én krumplit”, valaki más pudingot és sütit, és együtt vagyunk. Persze nem mindig jön le mindenki.

Milyen vicces hogy ennyi fiatal idejön, és felfedezik a lakásunkat.

Sargfabrik:

„A sok zöld, növények, a nagy ablakok különösen tetszettek. Amúgy is mindig kíváncsi vagyok mi lehet egy házban az ablak mögött, csak hogy lássam milyen is lehet ott lakni, itt akaratlanul is beláttam, és nagyon izgalmas volt látni a különböző emberek, különbözően berendezett, belakott otthonát.”

„A Sargfabrikban laknék: kellemes lakókörnyezet – sok növény – jó térkapcsolatok.”

„A Miss Sargfabrik sokkal izgalmasabb mint a Sargfabrik, kár hogy oda nem jutottunk be.”

„A Sargfabrik kicsit durván nyitott volt.”

A *Leben in der Sargfabrik* című dokumentumfilmből:

„Együtt tudsz ezzel élni?” – ez volt a varázsmondat, ami aztán briliánsnak bizonyult. Nem kellett azt mondanunk, hogy „igen, így akarom”, hanem: „Igen, ezzel együtt tudok élni.” Ez annyira más megközelítés volt, lehetőséget adott arra, hogy bele tudjunk menni kompromisszumokba anélkül, hogy teljesen fel kellett volna adnunk önmagunkat.

Wohnprojekt Wien:

„Már a kutatásnál nagyon beleszerettem. Élőben viszont még lenyűgözőbb volt, mintha egy álom vált volna valóra. Saját szauna, jóga szoba a tetőn. Többet nem is kérhetnék. A kis kávézó a földszinten szintén nagyon hangulatos. A közös konyhában nyüzsgő gyerekek, akik több család gyerekei, nagyon jó gyerekkori élményekkel gazdagodhatnak. Ki nem szeretne gyerekként sok játszó társat.”

„Már hallottam korábban is az épületről (tavaly Kritikán), akkor is nagyon tetszett a mögötte levő gondolat és az e mentén kialakuló téri világ. Nagy élmény volt számomra mindezt élőben megtapasztalni, látni, hogy a korábban fényképeken bemutatott téri helyzetek valóban működnek és a közösség aktív használója az épületnek. Mikor megérkeztünk szülinapi party volt gyerekeknek az erre a célra kialakított földszinti játszóteremben, tetszett, hogy ebbe a helyiségbe egy szinttel lejjebbről, egy szintén közösségi célú teremből is belátni. Az épület körül sok a zöld felület, kevés az autó, így a gyerekek nyugodtan szaladgálhattak. A földszint és alagsor mellett a tetőtér szintén közösségi kialakítású, egy szép tetőkerttel, szaunával és könyvtárral. A legjobban a folyosókon kialakuló téri helyzetek tetszettek: az épület tömegéből való két kiharapás következtében a közlekedő minden része világos (ez egy lakó saját elmondása szerint közös döntés alapján alakult így), a folyosó bizonyos szakaszokon el van tartva a faltól, így akár a földszintig is lelátni (így sok lehetőség nyílik beszélgetésekre, találkozásra, de a gyerekek is szeretnek a folyosón játszani).”

„A környék barátságos, élhető, többfunkciós folyosók, saját szauna, tetőkert, és a könyvtár fenomenális; alsó közösségi terem és játszóház: tökéletes a gyerekeknek.”

Marosi Bálint:

- Van-e olyan tulajdonsága az épületnek, ami az elkészülte óta eltelt 3 év tapasztalatai alapján hibásnak bizonyult?

- Nem, nincs ilyen.

(miután elkialítottam magam hogy gyűljön össze a közben szétszéledt csapat a türelmesen várakozó vezetőnket meghallgatni):

- Nálunk az a szokás, hogy ha a csoport fellazul, helyi beszélgetések indulnak el és káosz kezd kialakulni, akkor, aki beszélni szeretne, az csendben feltartja a kezét. Aki ezt meglátja, elhallgat, és szintén feltartja a kezét. A feltartott kezek lassan mindenkinek láthatóvá válnak, így hamarosan mindenki feltartott kézzel vár, készen a figyelemre, a másik meghallgatására.

Marosi Bálint hangfelvételéről:

Nyolc csoport foglalkozik a ház különböző dolgaival – az egyik az épülettel foglalkozik, van a pénzügyi csoport, az ökológiai, a társasági, a kommunikációs, az egyesülettel/eseményekkel foglalkozó. Minden csoportnak 2 vezetője van, őket két évente választjuk, holnap lesz a választás. Nincs parkoló a ház alatt, mint bármilyen más házban lenne, közös autóink vannak („car-sharing”), 8 autóval a szomszéd mélygarázsban, az itt lakók autói, akik megosztják a többiekkel. Autók helyett tehát egy nagy rendezvénytér van itt, egy műhely és tárolók.

Feladunk egy hirdetést, ha megüresedik egy lakás, az emberek elküldik a bemutatkozásukat, leírják, hogy miért szeretnének idejönni, találkozunk velük, közülünk ketten elbeszélgetnek velük, aztán együtt döntünk. Legutóbb 14 jelentkező volt erre az egy lakásra, és döntenünk kellett, hogy melyik családot fogadjuk el. Nem könnyű döntés. Nagyon nehéz.

Nem szavazunk – két-két ember interjúzik az egyes családokkal, aztán összejövünk és megbeszéljük a benyomásokat: van, aki első körben kiesik, aztán még mindig van hat, a végén aztán egy marad, akik boldogok, és mi is boldogok vagyunk, és meglátjuk, hogy alakul aztán.

(Megvásárolják vagy bérlik a lakásokat?)

Béreljük. Közös tulajdonunk a ház, és mi, a családok, a lakók, béreljük a lakásokat az egyesülettől. Azaz magunktól, mert mi vagyunk az egyesület. Senkinek nem a tulajdona ez a hely.

Mindig gond a biztonság, nem hagyhatunk semmit a közlekedőn, ha tűz lenne vagy bármi – de mindig vannak próbálkozások, hogy legalább növények lehessenek; néha jó lenne pár széket kitenni, az a fickó a reggeli tornáját itt csinálja, nagyon vicces: kijövünk, ő meg a szobabicikliről köszön vissza... úgyhogy próbáljuk valahogy kikerülni az előírásokat, de hogy közben biztonságban is maradjunk.

„Nagyon jó közösségi funkciók vannak (jóga terem, szauna, könyvtár), de vannak privát részek is.”

„Szimpatikus a folyosó közösségi szerepe.”

„Mindenkinek csak erről az épületről áradozott. A legtöbben ezt választanák, egy jó közösség alakulna ki belőlünk is ott.”

„Nyüzsgő park, kilátás a tetőről!”